

Ez történt a

VDSZ 31. KONGRESSZUSÁN

A Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének 31. kongresszusát Paszternák György elnök nyitotta meg, és elsőként köszöntötte a kongresszuson részt vevő külföldi vendégeket:

Jim Cattersont, az ICEM szervezési igazgatóját,
Reinhard Reibsch-et, az EMCEF főtitkárát,
Manfred Warda-t, az IG BCE nemzetközi osztályának vezetőjét,
Olav Stoylen-t, a Norvég Vegyipari Szakszervezet elnökét,
Juraj Bahák-ot, a Szlovák Vegyész Szakszervezet elnökét,
Erik Macák-ot, a Szlovák Vegyészet szakszervezet nemzetközi titkárát,
Peter Mihalhalczyk-ot, a bécsi német nagykövetség tanácsosát,
Pether Thelent, a FES Budapesti iroda vezetőjét és
Clemens Rode-ot, a FES regionális kordinátorát.

Részt vettek a kongresszuson a szakszervezeti konföderációk képviselői is:

Wittich Tamás, az MSZOSZ alelnöke és
Borsik János az Autonómok elnöke.

Megtisztelte részvételével a kongresszust

Főcze Lajos, a VDSZ volt elnöke és
Gál László, a VDSZ volt főtitkára is.

Megemlékezett a kongresszus egyik elhunyt tagtársáról: Zimonyi Ferencről, a TRILAK Szakszervezet titkáráról.

Paszternák György beszámolt a kongresszusnak az elmúlt négy év óta eltelt időszakról, és nem tagadta, hogy nehéz éveket élt át nemcsak a vegyész, hanem az egész szakszervezeti mozgalom.

Általánosan azért, mert megszűntek, illetve átalakultak a társadalmi párbeszéd színterei, fórumai, konkrétan pedig azért, mert további, úgynevezett másodprivatizációs folyamatok játszódtak le a vegyiparban. Egyre nehezebb feladatnak bizonyul a kollektív szerződések megtartása, vagy a jóléti elemek megszüntetésére irányuló törekvések elhárítása.

Mindinkább erősödik az a folyamat - legalábbis a vegyipar területén -, amely "kiszervezi" a különböző gyártási tevékenységeket, ezzel nemcsak a munkavállalói létszámot csökkentve, hanem a szakszervezeti tagságot is megtizedelve, a szakszervezeti tagság összetartó erejét csökkentve. Bár a VDSZ területén 90%-os a kollektív szerződéssel védett munkavállalók aránya - az országos 50%-hoz képest! -, és az átlagkereset is viszonylag magasnak számít, ám a bérek még így is elmaradnak az uniós átlagtól.

(Miután a Jelentés teljes tartalmát, illetve rövidített változatát - előző lapszámunkból - már megismerhették a kollégák, ezért ennek ismételt közlésétől eltekintünk. A kongresszus menetéhez igazodva, inkább a hozzászólásoknak szentelünk nagyobb teret.)

Szűcs Gyula, gázipari ágazat:

A VDSZ eddigi munkáját, irányvonalát jónak ítélve, beszámolt az ágazat helyzetéről is. Bár arról meglepéssel szólt, hogy a szakszervezeti szervezetek működését sikerült fenntartani, mégpedig annak ellenére, hogy közben a munkáltatói szövetségeknél jelentős változások zajlottak le. Ám a gázszolgáltató szektorban jelentős munkaerő-csökkentés történt, amelynek következtében a szervezettség 84 százalékáról 50 százalék alá süllyedt.

Ehhez a folyamathoz alkalmazkodnia kellett a szakszervezeti felépítésnek is, ami - elsősorban a földrajzi távolságok miatt - egyre nehezebb feladatot ró a tisztségviselőkre. A munkáltatók egyre inkább csak a Munka törvénykönyve minimális feltételeit hajlandóak biztosítani. A folyamatos egyeztetésekkel, tárgyalásokkal azonban sikerült elkerülni, hogy demonstrációkra vagy akár sztrájkra kerüljön sor.

Jelentős változást okozott a gáziparban, hogy megjelent a magántőke, és ezzel a foglalkoztatási kérdések kezelése - az ilyenkor elmaradhatatlan racionalizálás miatt - komoly erőpróbát jelentett a szakszervezetek számára. Védelmet nyújtott ugyan a kollektív szerződések megléte, de a létszámleépítések kezelésére külön megállapodásokat is kellett kötni.

Szűcs Gyula beszámolt arról is, hogy a hazai 4 millió háztartásból 3,5 millió részesedik a gázszolgáltatásból, és 2950 szolgáltatóval állnak ellátási-szolgáltatási kapcsolatban. Ez felveti a gázipari dolgozók foglalkoztatási helyzetének rendezését, a bér- és szociális helyzet javítását. Ezért kezdeményezik a gázipari kollektív szerződés megújítását.

A gázpiac megnyitása újabb feladatokat állít a szakszervezetek elé. Ennek megoldását csak megfelelő oktatás és képzés elindításával látja elképzelhetőnek Szűcs Gyula, hiszen csak megfelelő ismeretek birtokában lesz képes a szakszervezet az érdekvédelmi munka hatékony megvalósítására.

Vojtela Tibor, gumiipari ágazat:

Elismerően nyilatkozott a VDSZ tevékenységéről, különösen azt tartotta említésre méltónak, hogy sikerült eddig szakszervezetmentes területeket is "beszervezni". Ebben sokat segítettek a szakértők, és a jónak mondható anyagi bázis is.

Kijelentette, hogy - bár a magyar munkabérek meglehetősen alacsony szinten vannak -, a vegyészek legyenek büszkék arra, amit elértek, vagyis az átlagnál magasabb bérszínvonalra és a 90 százalékos kollektív szerződéses lefedettségre.

Németh Antalné, gyógyszeripari ágazat

Az ágazatnak több mint kétezer munkavállalótól kellett megválnia az elmúlt időszakban, ami által a szakszervezeti tagok száma is csökkent. Ám elégedettségre adhat okot - mondta -, hogy ezzel a szervezettség nem változott.

A szakszervezeti összefogás szép példájaként, és személyes emlékeként említette a Munka törvénykönyve elleni tiltakozó megmozdulásokat. Kifejezte reményét, hogy lesz még egyszer önálló munkaügyi minisztérium, amellyel szemben egy egységes szakszervezeti mozgalom lesz a tárgyalópartner.

Tosoki Géza, vegyipari ágazat:

A szakszervezeti összefogás elmaradásáért a szakszervezeti vezetők eltérő érdekeit tartotta felelősnek. Elismerte a VDSZ által tett erőfeszítéseket ez ügyben, de szerinte a konföderációs vezetőknek félre kellene tenniük személyes érdekeiket az összefogás érdekében.

Bár elégedettségének adott hangot az ágazati kollektív szerződések eredményeiért, valamint a 90 százalékos lefedettség okán, de félő - mondta -, hogy ezt a sikert nem lehet majd megtartani.

A további lépés érdekében az alapszervezeti munka erősítését tartja fontosnak, amiben szerinte a VDSZ hiányosságokat mutat, mert túl nagy teher hárul az egyszemélyes vezetésre, vagyis az elnökre. Szorgalmazza a szakértői gárda erősítését, frissítését, mert úgy gondolja, hogy a VDSZ rövidesen "kikopik" a szakértőkből.

Székely Tamás, ifjúsági tagozat

Vannak olyan szervezetek - mondta -, amelyek nem delegáltak tagot, ezért az a javaslata, hogy a jövőben közvetlenül a cégek delegálhassanak.

Bejelentette, hogy megalakult az Európai Ifjúsági Szakszervezeti Fórum, amely elsősorban az uniós felkészülést hivatott segíteni, mivel elsőrendű feladata a fiatal munkavállalók helyzetének felmérése és segítése.

Jim Catterson, az ICEM szervezési igazgatója

Új követelményekkel kell a szakszervezeteknek szembenézniük - mondta -, hiszen a világ globalizációjával szemben az érdekvédelmi szervezeteknek is új válaszokat kell adniuk.

A VDSZ, szerinte jól használta az ICEM információs szolgáltatást, időben felismerte annak jelentőségét. Ennek birtokában jó információkat szerzett a privatizációs partnerekről, és ezekkel jól is tudott élni. A jövőben nehezebb lesz a helyzet - mondta -, mert a másodlagos privatizáció során már nem lesz olyan mértékű beleszólásuk a szakszervezeteknek, mint az elején volt. Ezt úgy lehet ellensúlyozni, hogy együttműködnek a térség más szakszervezeteivel.

Az ICEM jelszava: egyesülj és szervezkedj! (Ezzel kapcsolatban említette meg Jim Catterson, hogy soknak tarja a magyarországi hat konföderációt.)

Ebben a szellemben működik viszont a szervezet, amikor nagy hálózatok kialakítására és világméretű kollektív szerződések megkötésére törekszik. Ilyen például a norvég olajipari multival és a német gumiipari vállalattal kötött kollektív szerződés. Ezeknek az az előnyük, hogy amennyiben elfogad egy

ilyen szerződést az adott cég, akkor nincs lehetősége arra, hogy szakszervezet-ellenes legyen. Kötelezi magát arra, hogy betartja a nemzetközi normákat.

A cél az, hogy olyan világháló alakítsunk ki, amely egy adott vállalathoz tartozó szakszervezeti szövetség megszervezését jelenti.

A világméretű kollektív szerződések azonban - mondta -, nem helyettesíthetik a helyi kollektív szerződéseket. A bér- és munkaidő meghatározását csak helyi szinteken lehet rendezni.

Wittich Tamás, az MSZOSZ alelnöke:

Arra biztatta a kongresszus küldötteit, hogy legyenek büszkék arra, amit tettek és elértek, és különösen a nehéz körülmények ellenére. Hiszen az együttes fellépés eredménye volt, hogy a Munka törvénykönyvében hat jelentős pontban visszalépett a kormány.

Továbbra is követeljük azonban - mondta -, hogy növekedjen a foglalkoztatás létszáma és biztonsága, és hogy a magyarországi bérek mielőbb felzárkózhassanak az uniós bérekhez!

Reinhard Reibsch, az EMCEF főtitkára:

Arra figyelmeztetett, hogy Magyarország nagy változások előtt áll, hisz éppen túl van a balkáni háborún, és éppen előtte áll az uniós csatlakozásnak. Mindez új szakszervezeti megoldásokat kíván. Fontosnak tartja tehát az unió tagállamaival, valamint a szomszédos országokkal való kapcsolattartást.

Bejelentette: az EMCEF regionális együttműködési projektet dolgoz ki a csatlakozni kívánó országok számára a szakszervezeti munkával kapcsolatban.

Borsik János, az Autonómok elnöke:

Elismeréssel nyilatkozott a VDSZ a VDSZ eddig végzett munkájáról és megjegyezte: nem változott a vegyészek beszámolási őszintesége.

Arra szólította fel a kongresszus küldötteit: ne szegyenkezz, ne magyarázkodj, dolgozz!

Bár az tagadhatatlan - mondta -, hogy ellenséges környezetben kell dolgozniuk a szakszervezeteknek, hiszen ez a kormány nemhogy nem szakszervezetbarát, hanem kifejezetten szakszervezet-ellenes!

Nincs a világon példa arra ugyanis, hogy a társadalombiztosításba befizetők ne szólhassanak bele a pénz felhasználásába.

Megemlítette azért az elért eredményeket is: változott a Munka törvénykönyve a tiltakozások nyomán, és létrejött az a 15 milliárd forintos keret, amely a minimálbér emelése miatt szorult helyzetbe került vállalkozások megsegítésére szolgál.

A mai helyzetben egyetlen dolguk van a szakszervezeteknek, mondta: jó kérdést kell megfogalmazniuk. "Mindegy-e a szakszervezeteknek, hogy hogyan alakul a jövő évi választás?"

Szabó János, vegyipari ágazat

A sikerek mellett inkább a kudarokat hangsúlyozva kijelentette: a magyar szakszervezetek nem tudták a munkavállalók érdekeit kellő hangsúllyal képviselni és érvényesíteni. Szerinte a legnagyobb kudarc az, hogy a tagság nem elégedett, a szakszervezeti mozgalom súlytalanná vált.

Búzás László, MAGYOSZ

Orbán István levelét tolmácsolva kijelentette: a munkáltatók és a munkavállalók közös érdeke a jó üzletmenet, valamint az érdekkülönbségek kiegyensúlyozása.

A kollektív szerződések is a közös érték részét képezik, és ezt nem bizonyítja más, minthogy 1993 óta van ágazati KSZ.

Olav Stoylen, a Norvég Vegyész Szakszervezet elnöke

Beszámolt arról, hogy a norvég szakszervezetnek is harcolnia kell a hatalom erejével és erőszakosságával. Szerinte meg kell értetni a kormányokkal, hogy az erős, egységes szakszervezeti mozgalom mindenki számára előnyt jelent.

Szerinte egy kongresszus soha nem tévedhet a döntéseiben: azok a célok, azok a határozatok, amiket megfogalmaz, a többség érdekeit képviseli.

A kongresszus egy ellenszavazattal elfogadta a VDSZ 31. kongresszusára készített jelentést.

Az első nap végén megválasztott - illetve későbbi időpontban a tagozati - tisztségviselők névsorát külön ismertetjük.

Paszternák György - akit a kongresszus több mint 90%-os szavazattöbbséggel újjaválasztott - a VDSZ programját ismertető beszédében egységes fellépésre sürgette a szakszervezeti mozgalmat. Hangsúlyozta, hogy a szakszervezeti célkitűzések között fontos szerepet kell kapnia a szociális párbeszéd felélesztésének és a bérfelzárkóztatási programnak. Vissza kell állítani a nyolc órás napi és 40 órás heti munkaidőt, felül kell vizsgálni a Munka törvénykönyvét, újragondolva a műszakpótlékok, a korkedvezményes nyugdíj, a pályakezdők helyzetét. Továbbra is szorgalmazta a szakszervezeti erők összefogását a közös szakértői és szakmai munkacsoportok megalakításában, valamint a képzések összehangolásában.

(A VDSZ elnökének a VDSZ programját meghatározó beszédét szintén csak vázlatokban ismertetjük, mert azzal már korábban megismerkedhettek a kollégák.)

Szabó János, a PKDSZ elnöke:

Kérte az ICEM és az EMCEF képviselőit, hogy segítsék a szakszervezeti mozgalmakat a szervezkedésben és az egyesülésben - jelszavukhoz híven.

Javasolta, hogy a két konföderáció - amelynek a VDSZ egyaránt tagja - egy éven belül döntsön arról, hogy el tud-e képzelni szervezeti együttműködést, valamint tárgyaljon arról, miként tudja elképzelni és megvalósítani a szakszervezeti vagyoni újrahazsnosítását a munkavállalók érdekében.

A szakszervezetek kezdeményezzék a kormányzat felé egy nemzeti program kialakítását, amelyben elsősorban a magyar bérek felzárkóztatása szerepel.

Ugyancsak javasolta, hogy a hat konföderáció vizsgálja meg, miként lehet egyesíteni a szakszervezeti kezekben lévő információs rendszereket, kiadványokat, hogy a magyar munkavállalók előtt hiteles kép jelenjen meg a társadalom helyzetéről.

Szintén új javaslatként ajánlotta a VDSZ szervezeti struktúrájának átalakítását, a regionális központok létrehozását és korszerű információs rendszer kialakítását.

Közös oktatási, képzési együttműködést és közös szakértői irodák létrehozását, ezek feltételeinek kimunkálását szintén elengedhetetlennek tartotta Szabó János. Ezek szerinte hatékonyabban tudnának beavatkozni és segíteni a helyi, válságos helyzetekben is.

Posztós Endre, VDSZ Gyógyszeripari Szakszervezet:

Továbbra is biztatja a VDSZ-t a szakszervezeti összefogás erősítésére, mert - szerinte - csak egy egységes szakszervezeti mozgalom képes fellépni egy ilyen egységes, munkásellenes kormánnyal szemben.

Továbbra is fontosnak tarja a szakértők munkáját, sőt ennek a munkának bővítését javasolja.

Kristóf József, Taurus Abroncs Szakszervezet:

Az alapszervezetek fontosságát hangsúlyozta, mert szerinte ezek hatékonyabban tudják képviselni a tagság érdekeit, mint a nagypolitikai egyeztetések.

Azt javasolta, hogy a multinacionális cégekkel bátrabban tárgyaljanak a szakszervezetek, és ne féljenek a bérfeszültségektől egy béremelés esetén, mert a bér egy olyan dolog, amelyben mindig feszültség van.

Szűcs Gyula, TIGÁZ, Gázszakmai Szakszervezeti Szövetség elnöke:

Arra figyelmeztetett, hogy az uniós csatlakozástól függetlenül a vegyipari ágazatnak már most az uniós piacra kell dolgoznia, tehát már most azokkal a követelményekkel kell számolnia, de nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a felvétel időpontjára Magyarországnak egy liberalizált, szabad hozzáférést biztosító piacnak kell lennie. Ezzel is jeleznie kell az országnak, hogy elkötelezett az uniós tagság iránt.

Arra hívta fel a figyelmet ezzel kapcsolatban, hogy miután a cégek részei a nemzetközi piacnak és viszonyoknak, ezért ahhoz szervesen kapcsolódnak és kötődnek, tehát sokkal inkább fontos a cég általi külföldi kapcsolat, mint itthon akár a gazdasági miniszter döntése. Az európai üzemi tanácsok tehát döntőbb színterei lehetnek a tárgyalásoknak, mint a hazaiak.

Ughy Károly, Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet elnöke:

A VDSZ programját jónak ítélte ugyan, de ő is hiányolta a konföderációk összefogását, hiszen "egyedül nem megy". Szerinte most "háború" van, és a békés időkre szóló program helyett radikálisabb megoldásokat kell kidolgozni és alkalmazni. Szerinte azt kellene elérni, hogy a mindenkor szociális partnerek kénytelenek legyenek a szakszervezetekkel tárgyalni.

Székely Tamás, ifjúsági tagozat

Javasolta, hogy 2002-ben legyen egy VDSZ ifjúsági találkozó. Szintén javaslatként hangzott el, hogy a kollektív szerződésben szerepeljen a karrier-tervezés, a lakáskölcsön, és fiatalok esetében a határozott idejű munkaszerződés kitolása, mert emiatt nem tudnak felvenni bankkölcsönt.

Margittai Péter, Oltóanyag-termelő és Gyógyszergyártó Dolgozók Vegyész Szakszervezete:
Hiányolta a kormány képviselőinek jelenlétét, mert szerinte az itt elhangzó javaslatokkal első kézből ismerkedhetnének meg.

Javasolta, hogy Magyarországon is - az osztrák példához hasonlóan - működjön szociális akadémia, amely a szakszervezeti tisztségviselőket felsőfokon készítené fel. Erre anyagi bázist jelenthetne - mondta -, a Munkaerőpiaci Alap, vagy a munkavállalók befizetései, esetleg a már említett szakszervezeti vagyon hasznosítása.

Gotthard Béla, Fővárosi Gázművek Dolgozóinak Szakszervezete:

Kérdésként vetette fel a tisztségviselők és az Iroda alkalmazottainak életkorát, számítástechnikai ismereteit és nyelvtudását. Európába nem jön velünk informatikus és tolmács - mondta -, tehát magunknak kell mindezt megtanultunk. Sürgette a szakszervezeti képzés megteremtését, szerinte erre még uniós pénzt is igénybe lehetne venni.

Paszternák György elnök válasza a hozzászólásokra:

Változatlanul helytállóan tartja azt a felfogást, hogy szélesíteni, bővíteni kell az ágazati szakszervezetekkel, más munkahelyi szervezetekkel való tárgyalást, az egységre törekvést.

Növekedésre, összefogásra kell felszólítani a szakszervezeti mozgalmat, mert a munkahelyeken kijátszhatók a szakszervezetek.

A vagyonhasznosítási döntésekről az Együttműködési Tanácsban kellene gondolkodni, hogy van-e még hasznosítható vagyon, és annyi-e, amennyiből működő infrastruktúrát létre lehet hozni?

A közös anyagi forrás lehetőséget teremtené nemcsak a közös szakszervezeti lap kiadására, hanem minden más - jogi, társadalombiztosítási és egyéb - kiadvány közös megjelentetésére is.

A kollektív szerződések kiterjesztése mellett emelt szót, mert szerinte ezek nem a nagy cégek dolgozóit hivatottak védeni - ott amúgy is van -, hanem a többi kicsit, ahol a munka törvénykönyvi szintű dolgokért is meg kell harcolni.

A regionális központokkal az elnök egyetért, de vegyipari szakszervezeti centrum létrehozásában is gondolkodik, ami minden szolgáltatásával, szakértelmével együtt segíti akár a regionális, akár a helyi szakszervezeteket.

A szakértői bázis bővítésével kapcsolatban megemlítette, hogy a VDSZ részmunkaidőben, egyéni megbízásokkal tud megfelelő szakembereket foglalkoztatni.

A konföderációs együttműködés javítására, közös kiadványok megjelentetésére szóló javaslatokkal kapcsolatban kérte a kongresszus felhatalmazását, hogy azt a VDSZ képviselje, mint kongresszusi megbízást.

Az ágazati kollektív szerződések megkötését, illetve azok kiterjesztését kezdeményezi a VDSZ a munkáltatói szövetségekkel, és törölni kívánja azokat a záradékokat, amelyek a kiterjesztés ellen szólnak.

A regionális központok létrehozásáról, és ennek anyagi feltételeiről az elnökség koncepciót dolgoz ki.

A "VDSZ Programja a 2001-2005 évekre" című dokumentumot a kongresszus két tartózkodás mellett elfogadta.

A VDSZ kongresszusának idején tartotta demonstrációs tiltakozását a Tűzoltók Szakszervezete. Ezért a kongresszus "Szolidaritási nyilatkozat" közzétételét tartotta szükségesnek, amelyben a - szintén veszélyes körülmények között dolgozó - kollégákat erőfeszítéseikben támogatta, és együttérzéséről biztosította.

Összeállította: Soós Éva

A VDSZ új tisztségviselői

Elnök: Paszternák György

Pénzügyi Ellenőrző Bizottság
Elnök: Egerszegi Tiborné dr.
Elnökhelyettes: Lotch Tamásné

Választott Egyeztető Bizottság
Elnök: Tóth Ferencné
Elnökhelyettes: Huszák János

Elnökség:

Alumíniumipari Szakszervezetek Szövetsége
Egyed József
Eisenberger Márton
Ughy Károly
Gázipari Szakszervezeti Szövetség
Gotthard Béla
Kotogány János
Sóvágó Sándor
Szűcs Gyula
Gyógyszeripari Szakszervezeti Szövetség
Lajosházi István
Margittai Péter
Mester Rudolf
Németh Antalné
Papp Zsuzsa
Posztós Endre
Sebestyén László
Tarnai Sándorné
Vegyipari Szakszervezetek Szakági Szövetsége
Csejtei Béla
Eördöghné Pataki Irén
Germann Sándor
Horváth Miklós
Kaluzsa Antal
Solti József
Szabados György
Szabó János
Tósoki Géza
Tóth János
Rokonszakmában Dolgozók Tagszervezetek
Fodor János

Tagozatok

Ifjúsági tagozat
Székely Tamás
Értelmiségi tagozat
Dr. Tihanyi Endre
Nőtagozat
Eper Júlianna
Műszakos tagozat
Germann Sándor
Nyugdíjas tagozat
Bauer István
Interjú Jim Cattersonnal,
az ICEM szervezési igazgatójával

A Nemzetközi Vegyi-, Bánya- és Energiaipari Szakszervezeti Szövetség szervezési igazgatója a VDSZ 31. kongresszusára látogatott Magyarországra. Ebből az alkalomból nyilatkozott a Vegyipari Dolgozó című újságnak.

Világszerte beszélnek a globalizációról, a multinacionális vállalatok egyre nagyobb mértékű terjedéséről, amivel szemben a szakszervezeteknek is új módszereket kellene alkalmazniuk. Miközben szintén nemzetközi jelenség, hogy csökken a szakszervezeti tagok létszáma. Hogyan, milyen eszközökkel lehet e kétféle folyamatot kezelni?

Alapvető feladata a nemzetközi szervezetnek, hogy elemezze a globalizációt, mert az valójában eltér attól, ami a köztudatban általánosan jelen van. A globalizáció valóban új jelenség, és ennek értelmezésében az ICEM mindenképpen érdekelt, hiszen a területéhez tartozó vállalatok, például az olajipar globálisan terjeszkedik. Ebből azonban azt a következtetést kell elvonni, hogy a szakszervezetnek is nagyobb méretekben kell gondolkodnia - hiszen minden ágazatot érint -, és miután a globalizáció a piaccal kézen fogva halad, a folyamatba érdemben nem tudunk beavatkozni, legalábbis meggátolni nem tudjuk, ezt be kell látnunk.

Mindazok az iparágak, amelyek az ICEM-hez tartoznak, multinacionális szervezetekkel bírnak és a világpiacot uralják. A növekedés pedig még nem fejeződött be, példaként említhetném a Taurust, ami most a Michelin-é. A világ abrancstermelésének 60 százalékát három vállalat uralja. A gazdasági elemzők szerint ez az arány 80 százalékra nő tíz éven belül. De ilyen az etilénygyártás, amelynek döntő hányadát a tíz legnagyobb cég gyártja, vagy az ipari gáz, ahol három óriás uralja a mezőnyt.

Őn ezzel tehát azt mondja, hogy a globalizációt nem ellenezni kell, hanem alkalmazkodni hozzá? Először is meg kell értenünk, hogy a globalizáció mit jelent, de nem elégséges azzal beérnünk, hogy egyértelműen nemet mondunk rá. Látnunk kell, hogy a hozzánk tartozó iparágak 90 százalékát multinacionális vállalatok uralják.

Erről egy akadémikus mondását tudnám idézni: "Egy dolgot tudok elképzelni a multik által kizsákmányolt dolgozóknál, azt, ha nincsenek kizsákmányolva."

Meg vagyok győződve arról, hogy a szakszervezeteknek is világméretekben kell gondolkozniuk és dolgozniuk, és együtt kell működniük a civil szervezetekkel is. Ám a civil szervezetek sokfélesége óvatosságra kell, hogy intsen, hiszen többségük semmilyen tagsággal nem rendelkezik, és gyakran nincs belső, demokratikus döntéshozó intézményük sem. A szakszervezetek ezzel szemben határozott tagsági háttérrel rendelkeznek. Ilyen módon tehát a szakszervezeti mozgalmat nem lehet egyszerűen civil mozgalomnak tekinteni. Azt mondanám tehát, hogy együttműködni muszáj, bár nem könnyű, de mindenképpen ajánlanám a kellő óvatosságot.

Az ellenzéstől pedig az a véleményem, hogy a kormányok, a világszervezetek elleni felháborodások és tüntetések szervezése nem a szakszervezetek stílusa.

A gazdasági hatalommal szemben nem is lehet célra vezető ilyen megmozdulásoknak még a sorozata sem, hiszen gondoljuk meg: a világ száz legnagyobb vállalata közül ötvenegyet a jövedelme, vagyona meghaladja a legtöbb ország nemzeti jövedelmét. Ez pedig döntő tényező.

A további egyesülések, felvásárlások pedig a további növekedést segítik, így a világ termelése mind kevesebb számú nagyvállalat kezébe kerül. Ezek az óriások közös vállalkozásokat is működtetnek, ezáltal még nagyobb befolyást gyakorolnak. Tulajdonképpen inkább együttműködnek, mintsem versenyeznének egymással. Olyan stratégiai megállapodásokat kötnek egymással, amelyek egyesülés nélkül is képesek segíteni piaci befolyásukat.

Azt is látni kell, hogy a globális vállalatok egyre inkább rákényszerítik a többieket is a hasonló működésre, és nem csak erre képesek, hanem arra is, hogy a kormányokat is befolyásolják, illetve megakadályozzák a kormányok befolyását, ami deregulációhoz vezet. Ezért "nyomul" sok multi is, például Magyarországon.

Ez tehát a háttér. De térjünk vissza az első kérdésre: mit jelent ez a munkahelyek és a szakszervezetek számára?

Tagadhatatlan tény, hogy a munkavállalók száma csökken, a munkanélküliség mindenhol egyre nyomasztóbbá válik. A globalizáció felgyorsítja ezeket az eseményeket, példa erre Közép-Európa több országa. De ez a jelenség nem csak itt okoz gondokat, hanem nyugaton is. Kelet-Európában átalakítják a termelést, nyugat-európai szintű gyártási technológiát honosítanak meg, a magasabb követelményű termelési technológiák, módszerek pedig munkanélküliséget eredményeznek. Az egyre keletebbre vonuló multinacionális vállalatok pedig nyugaton teremtenek munkanélküliséget.

Ahhoz tehát, hogy pontosan meg tudjuk határozni a szakszervezeti feladatokat, pontosan kell látnunk

a folyamatokat és annak következményeit.

Látnunk kell, hogy amikor egy országban megjelenik a tőke, bizonyos dolgokat megszüntet, és olyanokat vezet be, amik számára előnyösek. Megváltozik a foglalkoztatás szerkezete, egyre több szerződéses és részmunkaidős dolgozót foglalkoztat, hogy minél alacsonyabb bért fizessen. Az áttelepülés fő szempontja minden vállalat számára a minél olcsóbb munkaerő.

Példaként említhetném Indonéziát, ahol az üvegiparban havi 40 dollár a kereset, és a tőke még ezzel sem elégedett, hanem tovább megy Vietnamba, ahol csak 20 dollárt kell fizetnie. Vagy ennél még rosszabb Burma, ahol szó szerint rabszolgákkal és kényszermunkásokkal dolgoztatnak.

Vannak-e szakszervezeti módszerek az ilyen problémák kezelésére?

Miután a gondok országos szinten jelentkeznek, ezért azokat ott kell kezelni. Az igazi megoldás azonban mégis globális kell, hogy legyen, tehát a szakszervezetnek nemzetközi megoldásokat kell alkalmaznia. Mégpedig olyanokat, hogy azok nyomást gyakoroljanak a globális vállalatokra.

Eddig a gyárbezárások elleni harc mindig országon belül történt, ezt ezentúl nemzetközi szinten kell kezelni. Ez persze nem jelentheti az országon belüli szakszervezeti munka csökkenését.

A VDSZ kongresszusán is téma volt, hogy a munkavállalók számának csökkenésével egyenes arányban csökken a szakszervezeti tagok száma is. A munkanélküliek pedig eleve kikerülnek a szakszervezetek hatásköréből.

Egy szakszervezet erejét nem lehet a résztvevők, a tagok létszámából megítélni. Egy olajfinomító ötven dolgozója például nagyobb erő, mint például egy kereskedelmi cégé, holott a bérük lényegesen magasabb.

A szakszervezetnek nemcsak az állandó munkával rendelkező dolgozók érdekeit kell védenie, hanem a csökkentett munkaidős, az időszakos vagy a szerződéses munkavállalókat is. Ráadásul, a részmunkaidős munkavállalók egyre többen vannak.

Nem hanyagolható el a fiatal munkavállalók helyzete sem, hiszen a szakszervezeti tagok között az életkor mindenhol magasabb, mint a munkavállalók átlagéletkora.

Összpontosítani kell tehát egyrészt az új tagok szervezésére, de eközben nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szakszervezeteknek meg kell tartaniuk a magán- és a vállalati szektorban a szakszervezeti tagságot.

Már most figyelmeztetnem kell Önöket, hogy Magyarországon ugyanazokkal a jelenségekkel kell számolniuk, amelyekkel a nyugatiak találkoztak eddig.

Lényeges tehát, hogy az ICEM szervezetei hálózatot alakítsanak ki, tájékoztassák egymást, hogy együttes lépéseket tudjanak tenni.

A közös fellépés már csak azért is fontos, mert a tőke egyre alacsonyabb bérek kialakítására törekszik, ellenkező esetben továbbáll. A közös döntés ezért inkább politikai, mint gazdasági döntés kell, hogy legyen. Erre fel kell készülnie minden szakszervezetnek.

Tud-e az ICEM konkrét segítséget is nyújtani - az információátadáson kívül - egy-egy akut probléma megoldásában, mintegy a tekintélyét felhasználva?

Sokkal többet teszünk ennél. Számos példa van arra, hogy nyomást gyakoroltunk vállalatokra, amelyek "nem megfelelően viselkedtek". Egy adott válságos helyzetben összpontosítjuk szakszervezeti erőinket, például egy gyengébb szakszervezet esetében egy erősebb segítségét kérjük.

Mágikus erőnk nincs, de ami a sikert garantálhatja, az mindenképpen az összefogásban rejlik. Az építőanyag-iparban volt már igény a nemzetközi fellépésre, ezt meg is tettük. A magyar szakszervezetek kértek már bennünket arra is, hogy a kormányra próbáljunk hatást gyakorolni. Ezt az ICEM megtette, sőt más országokat is felkért erre.

Említettem már a nemzetközi hálózat kialakítását, ám ehhez az szükséges, hogy a hálózat tagjai is segítsék az ICEM-et a helyzet felismertetésében. Ez a szolidaritás, aminek mindenképpen kétoldalúnak kell lennie. Így mi összegyűjtjük mindenhol a tapasztalatokat és a jó megoldásokat, ezeket alkalmazzuk, de hát nem mi találjuk ki a jó dolgokat.

Nemcsak magyar jelenség nyilvánvalóan, de amikor Magyarországra jön egy külföldi nagyvállalat, itt úgy működik, és úgy viselkedik, ahogy hazájában, vagy a székhelyén eszébe sem jutna. Ilyen esetekben tud-e az ICEM segíteni?

Nem szokatlan számunkra a jelenség, világszerte érzékelhető. Otthon például gondolkodás nélkül betartja a rá vonatkozó törvényeket, de mondjuk Dél-Amerikában ezt nem teszi. Ott ráadásul még a diktatúrák is támogatják ezt a viselkedést. Sajnos, ezt a módszert Közép-Európában is alkalmazzák. Ilyenkor két dolgot lehet tenni:

Először is felhívjuk az anyavállalat figyelmét, hogy a jelzett gyakorlatot szüntesse meg. Másodszor

világméretű kampányt szervezünk a vállalat ellen.

Nemcsak arra törekszünk, hogy az a vállalatot a törvény betartására kényszerítsük, hanem arra is, hogy jobban működjön együtt a munkavállalói érdekképviselettel.

Legnagyobb győzelmeink azok a világméretű kollektív szerződések, amelyeket az utóbbi időben kötöttünk. Ez például olyan országokban is hatásos, ahol törvényesen lehet megakadályozni a szakszervezetek működését. Ezen kívül nagy előnye még, hogy az alapvető emberi és szakszervezeti jogok betartásának kötelezettségét is tartalmazza, tekintet nélkül arra, hogy ezt az adott ország törvényei hogyan szabályozzák. Ilyen előírások például a munkavédelmi, egészségügyi, környezetvédelmi előírások.

Ezek a világméretű kollektív szerződések két dolgot nem tartalmaznak. A bérekről és a munkaidő-beosztásról szóló megállapodásokat. Ezeket csak országos szinteken lehet meghatározni, ám a világméretű KSZ azért ebben is ad eligazítást.

A világméretű kollektív szerződés nem egy egyszerű munkamódszer leírása, hanem egy olyan hatályos egyezmény, amelyet folyamatosan ellenőrizni, betartatni, és ha kell, korrigálni kell. A szakszervezeteknek pedig elég erősnek kell lenniük ahhoz, hogy ezt a munkát elvégezzék.

Soós Éva

Szakszervezeti sikertörténet az üzemi tanács-választás fényében

A HUMAN Rt.-nél működő Oltóanyag-termelő és Gyógyszergyártó Dolgozók Vegyész Szakszervezete különös, de egyben minden szakszervezet számára követendő eredménnyel büszkélkedhet, mivel tagszervező munkájuk eredményeként az elmúlt négy évben 400 munkavállaló írta alá tagfelvételi kérelmét. A módszerről Margittai Pétert kérdeztük.

- Amikor 1997-ben a cég létszámához képest igen csekély, mindössze 15 százalékos szervezettségű, 185 tagú szakszervezetünk csatlakozási szándékát jeleztem a VDSZ vezetőinek, nem gondoltam, hogy ez milyen döntő jelentőségű folyamat kezdetét jelentheti.

Ugyan néhány alapszervezeti titkár tudatta velem, hogy összeegyeztethetetlen az a gyakorlat, amit folytatok, mivel művezetői munkám és szakszervezeti titkári tisztségem mellett én voltam az üzemi tanács elnöke is. A kritika nem zavart, mert már akkor is azt vallottam, hogy az üzemi tanács a szakszervezet legfőbb segítője. De csak akkor, ha mi irányítjuk.

Ezért inkább a VDSZ szakértőire hallgattam, akik a taglétszám és a hatékony érdekképviseleti munka összefüggését hangsúlyozták. Miközben vállaltunk létszáma 1100 főről 750-re csökkent, szervezettségünk mostanra elérte a 60 százalékot. A növekedéssel egyenes arányban változott a hatékonyságunk, amit visszaigazol a kollektív szerződésben rögzített munkavállalói jogosultságok bővülése (pl.: dupla végkielégítés), az írásbeli bérmegállapodás mértéke. Meggyőződésem, hogy ma hazánkban csak nagy létszámú munkahelyi szakszervezet lehet sikeres, és a tagszervezés érdekében minden alkalmat meg kell ragadni. Ilyen nagyszerű lehetőség az üzemi tanács-választás. A jelöltek kiválasztása, a támogató aláírások megszerzése, a néhány hetes kampány, a választás, a pozitív választási eredmény széles körű közzététele mid-mind nagyszerű lehetőség a szakszervezet által képviselt értékek közvetítésre és a tagszervezésre. Szakszervezetünk ebben az időszakban 40 új taggal bővült.

A novemberben lebonyolított üzemi tanács-választás után még határozottabban állítom, hogy minden munkahelyi szakszervezeti vezető számára kötelezővé kellene tenni a választáson történő indulást. Ma ezt még sokan eretnek gondolatnak tartják, mert félnek az esetleges kudarctól. Én viszont azt vallom: ha nem érzem a közösség döntő többségének támogatását, akkor nem vagyok méltó. Nem vagyok kellően felkészült a képviselőkre. A választási eredmény visszaigazolása az addig végzett munkánk értékének, jelzi munkatársaink bizalmát, vagy annak megvonását. Aki ezt a kihívást nem vállalja, az számomra nem túl hiteles érdekképviseleti vezető. Büszke vagyok arra, hogy a mostani választáson szakszervezetünk jelöltjei megszerezték a leadott szavazatok 87 százalékát, ami jelentős előrelépés az 1998-ban elért 52 százalékhoz képest. Egyénileg - 17 jelölt közül - ismét az első helyen végeztem, 83 százalékos támogatottsági mutatóval és 1992 óta, immár ötödik alkalommal választottak a testület elnökének. Tehát elméletem ismét kiállta a gyakorlat próbáját!

A másik, ma még szintén sokak számára eretnek gondolatom, hogy én valamennyi munkatársamat szakszervezeti tagnak tekintem, függetlenül attól, hogy aláírta-e már a belépési nyilatkozatát.

Felfogásom szerint mérlegelés nélkül, azonnal segíteni kell a bajba jutott munkatársainkon, még akkor is, ha az illetők addig nem szimpatizáltak velünk. Ez is része annak a tagszervezési filozófiának, amit következetesen képviselek. Ugyanilyen fontossággal bír a kft-be kiszervezett munkatársaink további

védelve, amit Alapszabályunkban rögzítettünk.

Eredményeink, valamint nézeteim közlésével az a szándékom, hogy vitasorozat keretében mindenkivel megosszam a tagszervezés során összegyűjtött tapasztalataimat, illetve ütköztessék az enyémmel megegyező vagy az attól eltérő nézeteket. Ez történhet a "Vegyipari Dolgozó"-ban vagy a tagszervezetek által szervezett fórumok keretében.

Margittai Péter, titkár

Új globális megoldások a munkavállalók ellen?

Beszámoló az EMCEF (Európai Vegyi-, Bánya- és Energiaipari Szakszervezeti Szövetség) nőbizottságának a közelmúltban megtartott üléséről, amelyen 22 ország nőbizottsági képviselői vettek részt.

A tanácskozás témája: a nők részvétele a gazdasági életben, a döntéshozatalokban, valamint a szakszervezeti hierarchiában volt, és szó esett arról is, hogy milyen stratégiákat kell kidolgozni arra, hogy a nők minél nagyobb számban vállaljanak vezetői tisztségeket.

Nem utolsó sorban fontos volt az a nemzetközi kitekintés: mi a helyzet a világban az esélyegyenlőség szempontjából?

E témakörből két - talán érdekes, de mindenképpen elgondolkasztó - jelenséget ismertettünk.

Az első példa Franciaországból való, az ottani munkaszervezésről, mobilitásról ad - egy szinte eddig még ismeretlen jelenségről - képet.

A munkavállalókkal újabban olyan munkaszerződést íratnak alá, amely azt tartalmazza, hogy ha a vállalat őt bármely más telephelyen kívánja foglalkoztatni - legyen az akár bel-, akár külföldön - köteles azt elfogadni.

A francia nőbizottsági képviselő arról számolt be, hogy ezt a megoldást a férfiak szinte egyöntetűen elfogadják és aláírják - még akár a feleségük megkérdezése nélkül is -, hiszen természetes, hogy a családjuk elviseli ezt, illetve követi őket.

A női munkavállalók (technikusok, mérnökök) esetében azonban ez korántsem ilyen egyszerű. Nem jellemző ugyanis, hogy a férfiak a feleségükkel "együtt mozdulnak". A gyakorlat sajnos azt mutatja, hogy ilyen esetekben a nőnek választania kell: vagy elválílik, vagy nem tudja elfogadni a felkínált állást. A gazdasági kényszer szülte megoldás azonban mindenképpen a válások számának növekedéséhez vezetett.

A francia képviselő felhívta a figyelmet, hogy ez a jelenség hamarosan elérkezhet a csatlakozni kívánó országokba is.

A második példa Hollandiából való, ahol szintén egy új, érdekes jelenségre figyeltek fel az utóbbi időben. A felmérések ugyanis azt mutatták, hogy megnövekedett a férfiak száma a részmunkaidős munkakörökben.

Az történet, hogy a férfiak egyre többen helyezkedtek el részmunkaidős - pl. négy órás - állásokban, és a részmunkaidősön túl végzett munkát túlóráként számoltatták el. Így fizetésük jóval több, meghaladhatja akár a teljes munkaidős dolgozók bérét is.

A jelenség többszörösen is hátrányos: egyrészt azért, mert épp a nők elől veszik el a részmunka vállalásának lehetőségét (akik egyébként sem lennének képesek túlórákat is végezni, hiszen nem véletlenül vállalnak rövidebb munkaidős állást), másrészt pedig a férfiak eddig sem tagadták meg - főmunkaidős esetén - a túlórázást.

A holland képviselő szerint az ellentmondás feloldásának egyik lehetséges módja lehetne a főmunkaidős csökkentése - amely ezáltal lehetővé tenné a túlóra kifizetését -, a részmunkaidősön viszont nem engedélyeznék a túlóra ellentételezését. Ezzel a megoldással nem lehetne "kijátszani" a főmunkaidősben dolgozókat.

Az EMCEF nőbizottsága legközelebb 2002. januárjában Budapesten tanácskozik, ahol a hosszú távú stratégia kidolgozására készülnek.

Kádár Zsuzsa
nemzetközi szakértő

HÍREK

Egyre több magyar él a szegénységi küszöb alatt

Magyarországon az emberek 73 százalékának jövedelme nem éri el az uniós átlag felét. Ferge Zsuzsa szociológus elmondta, a legnagyobb probléma, hogy a mindenkori döntéshozók villódzó politikát folytatnak, s csupán ad hoc intézkedésekkel próbálnak látványosnak tűnő megoldásokat felmutatni.

Az EU tagállamokban élők 17 százalékának kevesebb a jövedelme, mint az uniós átlag fele. E tekintetben a legrosszabb Portugália, a legjobb a skandináv államok helyzete.

Magyarországon az emberek 73 százalékának jövedelme nem éri el az uniós átlag felét. A csatlakozni kívánó országok között Szlovénia 30 és Csehország 50 százalékos mutatója után hazánk a harmadik helyen áll - ismertette a parlament egészségügyi és szociális bizottsága előtt a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet megbízásából végzett, a szegénységre vonatkozó legújabb kutatás eredményeit Ferge Zsuzsa szociológus.

A rendszerváltozás óta hazánkban egyre nőtt a szegénységi küszöb alatt élők száma, különböző becslések láttak napvilágot, s ezek alapján valószínűsíthető, hogy 10-ről 30 százalékra nőtt az arányuk - nyilatkozta Ferge Zsuzsa akadémikus.

A Tárki rendszeresen végez felméréseket, mennyire tekinthető folyamatosnak a szegénység, s mennyire van kiút ebből a helyzetből. A népesség 15-25 százaléka képviseli azt a kemény magot, ahol a gyermekek indulása jóval átlag alatti szinten van. És ők még nem az a kategória, ahol, akik éheznek, "csak" rosszul táplálkoznak, ruházkodnak, nem megoldott az iskolába való eljutásuk, nagy részük nem tud részt venni iskolai kirándulásokon és különórákon. Valószínű, a későbbiekben soha nem lesz lehetőségük a kitörésre és a mobilitásra, mert nem lesznek versenyképesek.

A kisvárosok és a települések vannak a legkatasztrófálisabb helyzetben, ahol munkahelyek ezrei szűntek meg. Ez az ország keleti és nyugati régiójára egyaránt vonatkozik, de ez "nem szembetűnő" szegénység. Szemmel látható viszont a hajléktalanok egyre növekvő aránya.

Az Európai Unióhoz való csatlakozásnak egyelőre nem feltétele, hogy milyen az egyes országok szociálpolitikája és mekkora valójában a szegénység. De az Európai bizottság az utóbbi három évben egyre többet foglalkozik a szegénység elleni stratégiák kidolgozásával, s a jövőben azt is vizsgálni kívánja, csak a retorika szintjén mozognak-e, avagy tényleges megoldást hozhatnak a szegénység leküzdését szolgáló intézkedések. Ez már egy szociális Európa, ahol a társadalom minőségének fontos szerep jut, s annak, ne kirekesztő, hanem befogadó legyen - jelentette ki Ferge Zsuzsa. (Forrás: Magyar Hírlap)

Bértárgyalási nagyüzem

Valóságos bértárgyalási nagyüzem indult be. Míg az Országos Munkaügyi Tanácsban a jövő évi bérajánlásról egyezkednek a szociális partnerek, a munkahelyeken - főként a minimálbér keltette bérfeszültségek miatt - már megkezdődtek a puhatolózások a jövő évi béremelésről. Több ágazatban ugyanekkor még az idei fizetések korrekciójáról tárgyalnak.

Egyelőre áthidalhatatlan a távolság munkaadók és a munkavállalók között a jövő évi béremelés mértékében. Az Országos Munkaügyi Tanács (OMT) bérajánlását a munkaadók 6-8 százalékban határoznák meg, míg a szakszervezetek ragaszkodnak ahhoz, hogy 2002-ben legalább 13 százalékkal nőjenek a bérek.

Úgy tűnik, az élet igazolja az Autonóm Szakszervezetek Szövetségének álláspontját, amely szerint a bérajánlást és a minimálbérré vonatkozó megállapodást együtt célszerű tárgyalni, mert a jövőre már 50 ezer forintos legkisebb bér a munkahelyek nagy részénél feszültséget okoz.

Borsik János azt prognosztizálja, hogy nehéz tárgyalások elé néznek a szakszervezetek, hiszen egymillió főre tehető annak a munkavállalói körnek a létszáma, amely a minimálbér-emelésben érintett, és kétmillió foglalkoztatott esetében bérfeszültséggel lehet számolni. Az érdekvédő bírálja a kormányt, mert az - állítása szerint - mesterségesen idézett elő bérfeszültséget, és azt nem hajlandó kezelni. Utalt arra, hogy a diplomások 50-60 ezer forintos indulóbérért dolgoznak, ugyanakkor január elsejétől ugyanennyit kapnak munkájukért a teljesen képzetlen munkavállalók is. Mindeközben a kormány megbízottja nem juttatta el a szakszervezetekhez azt a programot, amit az európai bérekhez történő felzárkóztatás ügyében kellett volna kidolgoznia. Több ágazatban viszont az ideai bérek korrekcióját sürgetik a munkavállalók képviselői. (Forrás:Népszabadság)

Fejlesztene az adósinformációs rendszert az Európai Unió

Új irányelv készül az Európai Unióban a fogyasztási hitelezésről, amelyre az uniós csatlakozás előtt álló Magyarországnak is fel kell készülnie. A tagországokban elkezdődött konzultáció egyik fő területe az adósinformációs rendszerek használatának összehangolása, a magyar piacon azonban továbbra is hiányzik ennek egyik eleme, az ügyfelek hitelképességét bemutató adatbázis. A fizetési mulasztásokat tartalmazó feketelista - amelynek létrehozását jogszabály írta elő - viszont már működik, a mai napig 55 ezer adós 68 ezer fizetési késedelme gyűlt össze rajta.

Az Európai Bizottság véleménye szerint a több mint tízéves irányelv nem tartott lépést a hitelezési piac fejlődésével, és nem segítette kellően a tagországokon átnyúló hitelezés bővülését. A felülvizsgálat mellett egyebek mellett kiegyensúlyoznák a hitelfelvevők és a hitelnyújtók jogait és kötelezettségeit, és nagy hangsúlyt fektetnének a fogyasztóvédelemre. A bizottság úgy tartja, elsősorban azért bővült csak a nemzeti kereteken belül a fogyasztási hitelezés, mert a hitelezőknek nincs elegendő információjuk a várható hitelezési kockázatokról. A magánélettel kapcsolatos adatvédelmi szabályok betartása mellett ezért keresik az utat a nemzeti adatbázisok közös használatára. Az EU tagországokban kétféle adatbázis található: a negatív, azaz a fizetési mulasztásokat tartalmazó és a pozitív, tehát az adósok átfogó hiteltörténetét bemutató adatsor. Magyarországon jogszabály csak a negatív adatsor, köznyelven a magánadósok feketelistájának létrehozásáról született, a pozitív adatokat is tartalmazó hitelinformációs rendszerről (Kreditbüro) adatvédelmi aggályok miatt a pénzügyi törvények nem rendelkezhetek. Szakmai és felügyeleti vélemények szerint a tagságra pályázó országokban a napi üzleti élet kérdésévé válik majd, hogy lesz-e olyan hitelinformációs bázis, amely csatlakozhat a tagországok meglévő intézményeihez.

A rendszer nagy előnye lenne, hogy megmondja egy hitelért vagy hitelkártyáért jelentkező ügyfélről, jó adós-e, hitelképessége alapján kaphat-e fenntartás nélkül újabb kölcsönt vagy hitelkártyát. Egy ilyen rendszer jelentősen csökkenti a hitelezők kockázatát, és ezért csökkenti a kamatszintet is. Egy bank számára attól válik valaki jó adóssá, ha kiderül, hogy voltak hitelei, amelyeket pontosan fizetett. A feketelistás rendszer ezt nem mondja meg, az csak a mulasztásokat tartalmazza. (Forrás: Magyar Hírlap)

Foglalkoztatás EU-elvek szerint

Az európai uniós követelmények figyelembevételével készített foglalkoztatáspolitikai értékelést, középtávú feladattervet írt alá Stumpf István, a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter, valamint Anna Diamantopoulou, az Európai Bizottság foglalkoztatási és szociális főbiztosa. A főbiztos elmondta: Magyarország e téren számos eredményt ért el, a dokumentum viszont több további

megoldandó problémára hívja fel a figyelmet. Túl alacsony például a foglalkoztatottság, ami javítható lenne, ha Magyarországon is nagyobb szerephez jutnának a rugalmas munkaformák, mint például a részmunkaidős alkalmazás. Javítaná a foglalkoztatási rátát a nők nagyobb részvétele a munkaerőpiacon.

Diamantopoulou felhívta a figyelmet arra, hogy az adózás és a szociális támogatások összhangjával a kormány jobban ösztönözhetné az inaktívakat a munkaerő-piaci szerepvállalásra. Elmondta továbbá: csökkenteni kellene az egyes régiók foglalkoztatási, munkanélküliségi jellemzőiben meglévő jelentős eltéréseket.

Stumpf István közölte: a nyugdíjasok nagyobb munkaerő-piaci szerepvállalását adókönyvítéssel kívánják elősegíteni. Szólt arról, hogy az új munkahelyeket elsősorban a korszerű technikára, technológiára kell építeni. A kormány kiemelt szerepet szán a távmunka nagyobb arányú használatának. Programot dolgoztak ki a fiatalok eredményesebb pályakezdésére. Erőfeszítéseket kívánnak tenni a munkavállalás rugalmasabb formáinak bevezetése, szabályozása érdekében is.

(Forrás: Népszabadság)

FELHÍVÁS

a nyugdíjasokért!

Mint ismeretes, a VDSZ 31. Kongresszusa ismételten hitet tett a nyugdíjas vegyészek jogos érdekvédelme, érdekképviselése mellett.

Programjába vette, hogy küzd a nyugdíjak reálértékének megőrzéséért.

A nyugdíjemelés mértékének megállapításánál a következő szempontok figyelembevételét javasoljuk:

- a megelőző év tényleges nettó keresetnövekedését,

- a nyugdíjasok fogyasztói szokásai alapján kiszámolt, előző évi tényleges inflációt.

(Így nagyobb súllyal szerepelne az élelmiszerek, a háztartási energia és a gyógyszerek árának alakulása.) Ezzel is segíteni kell a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését, illetve növekedését.

Megalakult - december 4-én - a vegyipar nyugdíjas tagozata, amelynek fő célja a fenti elhatározások pontos megfogalmazása és annak meghatározása, hogy az említett célokat hogyan tudjuk minél eredményesebben képviselni.

Tevékenységünket a konföderációknál, valamint a civil szervezeteknél működő nyugdíjas tagozatokkal szoros együttműködésben, munkakapcsolatok kialakításával szeretnénk végezni. Munkánk kiterjedne a törvény-előkészítéshez, a követelések kezdeményezéséhez, a különféle igények felméréséhez szükséges tapasztalatok és jogszabályok kidolgozására. Ez a munka nem nélkülözheti a megfelelő szervezetek közötti információcserét.

Ezért **FELHÍVÁSSAL** fordulunk minden nyugdíjas vegyész szakszervezeti taghoz, valamint mindenkihez, aki számunkra javaslatot, ötletet, észrevételt kíván megfogalmazni, hogy azt juttassa el hozzánk!

A VDSZ nyugdíjas tagozata a következő címen várja a hozzászólásokat:
1068. Budapest, Benczúr utca 45.

Bauer István